

TE NEHUNGA.

I te ata tu ara i te hawhe pahi o te ono ka timata te haere a te Maori ki te whare paremata. Tae rawa ake ki te whitu kua ki te whare i te Maori. Tenei i te kuia nei i te koroua, i te tu pakeke me te tamariki, i reira katoa.

I te waru ka rongona atu te haruru tapuae e haere mai ana, ko te tupapaku tenei e amohia mai ana e te hoia ki te whare paremata, ko te pirimia tonu i mua me ona hoa mimita i muri atu, a i muri atu ko te whanau a te Hetana. I roto i te Araroa i roto iho i te ahua o Wikitoria ka waiho te kawhena. Tau-rawa te tupapaku ki raro ka tuwhera mai te tatau o te tahi pite o te araroa ka pa mai hoki to tangi me te aue a te Maori. Ka puta mai ratou i te ruma ka ahu mai ki te tupapaku, ko nga wahine i mua ko nga tane i muri ata. Ka hiki te tangi me te wiri o te rau raku, ka matakotaki hoki tenei te pakeha nei ki te tangi a te Maori. Tangi haere mai ana te ope ra ko nga wahine ano ko te iwi nana tana kai nga waha ki. Te taenga mai ki te taha o te tupapaki ka noho ki roto ki te poro tonu o te whare.

Ka tu mai hoki a Timi Kara ki te powhiri ki te whakatau i a ratou; ko ana kopu enei.

Kua to te ra, kua ngaro i te iwi tona kai whangai, kua hinga te totara tikitike o te ngahere. Haere mai takahia ona takahanga i tona wa i ora ai. Kaore he tirohio a te mate ki te ahua o te tangata. E rite ana te tangata ki te purehewa. Mate atu he tete-kura ara mai he tete-kura ke. I na tatou e mahi nei tenei ao mo te aha? he oi ano kia kapohia mai e te mate. I tona oranga i aroha ia kia koutou a i mahi painga mo koutou, a i na hoki koutou e tangi kia ia? Ka mutu ana kupu ka waiata tika e ia te tahi waiata maori, hukitia tonutia ake hoki e nga maori.

I muri iho ka tu mai e tahi o nga rangatira i reira ki te whakahoki. Te mutunga o nga kupu ka panuitia e Timi Kara i te roopakeha te tangi a te iwi Maori katoa mo te Hetana. I te iwa o nga i aora ka mutu te taha ki nga Maori, ka haere tangi atu ratou ki waho. He maha nga mea Maori i mahue iho ki te tupapaku.

I konei ka tuwhera te whare ki te mano o te tangata kia haere mai kia kite i te tupapaku. I te iwa i mua tata atu i te rua he rite tonu te haere a te tangata. E kia ana 3,500 nga tangata i haere i mua o te kawhena --ara 100 i te menete. I te rua ka timata te amo atu i te tupapaku i te whare paremata.

He kata purepo te mea mau, e ono nga hoihoi to ara e toru nga pea, he mea whakapaipai ra ano. Nga hoihoi o te taha mauwi he hoia i runga he hoia ano hoki i raro e arahi ana. Ko nga kai amo ko nga mema honore o te whare; i te taha mauwi ko te pirimia (Hall Jones) i mua me ona hoa toko rima; i te taha katau ko Timi Kara i mua me ona hoa e rima. I muri i enei ko te paki o te Kawana, whai atu hoki tona tini noa iho o te rangatira o ia wahanga o ia wahanga he mea ata whakariterite rawa, me te ropu Maori ano hoki i roto; muri rawa iho ko te mano, pokia te whenua. Kore he wahi i hupa i te tangata --te rori, te tiriti, a runga whare, a runga taupapa, me runga rakau kapi katoa i te tangata. Ka tae ki te whare karakia nui ka tu ka amohia atu te tupapaku ki roto. Ka mutu mai tenei wahi o te karakia, ka utaina ano ki runga ki te waka mau, katahi ano ka maro te haere ki te rua ka pa te waha Maori ki nga taringa o te mano, he rite tonu te titiro o te kanohi. hoi ko te wiri anake o te rau rakau e kitea ana. Ko te tangi whakamatunga tenei a nga Maori. Te taenga atu ki te keti e haere atu ai ki te rua ka riro na nga heramana o runga i tetahi o nga manua i te tupapaku i runga i te kata purepo iho i te mea tuatahi. Ka piki tenei, kei runga hoki i te hiwi te wahi he nehunga. Otirawa te wahi hei nehunga te karakia e te pihopa ka tahi ano ka timata te karakia nehū. Kei te taenga ki nga kupu. "He one nei ki te one-one, he pungarehu ki te pungarehu he nehū ki te nehū," he rite tonu te tohu tangata o te tangata, me te heke ano nga roimata. I konei ka huri te mano ka hoki ki te taone, kua tukua atu hoki te tupapaku ki te onone.

I nga wahi katoa o te kingitanga o Ingarangi he pouri te mea nui mo te Hetana. I nga taone katoa o Niu Tireni, o Ahitereiria i tu he karakia mo te Hetana i te haora i nehū ai ia. Te tahi karakia nui i Rauana, i hui ai tona tini o nga tino rangatira o Ingarangi ki te whakanui i te nehunga o te Hetana; a i taua karakia a Rore Ranapare te kawana o Niu Tireni i hoki atu nei.

Ko enei kupu he mea tango mai i roto i nga nupepa pakeha, no konei ko nga kupu a nga Maori kua tubia nei e hana i te mea ko a ratou kupu ake engari he mea whahama ori mai i roto i te mea pakeha.

He oi ano

